

องค์การเศรษฐกิจการเงินโลก World Economic and Monetary Organization

คิม ไชยแสนสุข

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายถึงเบื้องหลังการก่อกำเนิดองค์การเศรษฐกิจการเงินโลกสำคัญ ได้แก่ ธนาคารโลก กองทุนการเงินระหว่างประเทศ และ องค์การการค้าโลก รวมถึงบทบาทและอิทธิพลของ องค์การทั้งสามที่มีต่อเศรษฐกิจและการเงินโลก บทบาทในการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์การเงิน และการค้าของโลก

บทความนี้เกิดขึ้นจากประสบการณ์ในการเป็นผู้บรรยายวิชาสถาบันการเงินระหว่างประเทศและ จากการศึกษาบทความ งานวิจัย ตำรา หนังสือ เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

สรุปบทความนี้เห็นว่า การจัดตั้งสถาบันทั้งสามขึ้นทำให้มีองค์การระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกด้านเงินทุนเพื่อการฟื้นฟู บูรณะ และพัฒนาระบบการเงินระหว่างประเทศให้มีระเบียบกฎเกณฑ์ เอื้อต่อการก่อให้เกิดเสถียรภาพในระบบอัตราแลกเปลี่ยนตลอดจนการค้าระหว่างประเทศได้รับการส่งเสริมให้เกิดความเป็นธรรมและขยายตัว

คำสำคัญ : เศรษฐกิจโลก

Abstract

This article aimed to express about the origin of world economics and monetary organization such as World Bank, IMF, WTO included the role of how three organizations influence world economics and world monetary. The organizations have an essential role to solve world economics and monetary crisis and the also world trade issues.

This article was stemmed from experiences of my lectured for “International Financial Institutions” course, studies of articles, research, textbooks, books, and relevant documents.

In conclusion, this article found that the established of the three organizations created the strong international organizations to serve financing fund for reconstruction and development, the international financial system had regularity and stability in the exchange rate and also international trade has promoted to be fair and growth.

Keywords : World economic

บทนำ

เมื่อกล่าวถึงองค์การเศรษฐกิจการเงินโลกในส่วนที่มีอิทธิพลสูงสุดในโลกปัจจุบันได้แก่

1. ธนาคารโลก (World Bank)
2. กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF : International Monetary Fund)
3. องค์การการค้าโลก (WTO : World Trade Organization)

องค์การที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ ก่อกำเนิดขึ้นเพื่อเป็นหน่วยงานในการจัดระเบียบเศรษฐกิจและการเงินของโลก เพื่อให้เศรษฐกิจและระบบการเงินของโลก ดำเนินไปอย่างมีระเบียบ กฎเกณฑ์ กติกา โดยเชื่อว่า ผลของการจัดระเบียบจะนำมาซึ่งสันติสุข ทั้งนี้โดยเปรียบเทียบจากประสบการณ์หลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ต่อเนื่องมาถึงสงครามโลกครั้งที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจการเงินของโลกตกอยู่ในภาวะยุ่งเหยิง สับสน วุ่นวาย ขาดเสถียรภาพ ขาดความร่วมมือ แก่งแย่งผลประโยชน์อย่างไม่มีการเปรียบเทียบวินัย

ธนาคารโลก (World Bank)

เมื่อกล่าวถึงธนาคารโลก (World Bank) ในความหมายปัจจุบัน จะหมายถึง กลุ่มของสถาบันการเงินระหว่างประเทศ อันประกอบด้วย สถาบันในเครือข่าย 5 สถาบัน (The World Bank Group) ด้วยกันคือ

1. ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและพัฒนา (The International Bank For Reconstruction and Development: IBRD) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1945 ปัจจุบันมีสมาชิก 189 ประเทศ
2. สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (The International Development Association: IDA) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1960 ปัจจุบันมีสมาชิก 173 ประเทศ

3. **บริษัทเงินทุนระหว่างประเทศ** (The International Finance Corporation: IFC) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1956 ปัจจุบันมีสมาชิก 184 ประเทศ
4. **สถาบันประกันการลงทุนแบบพหุภาคี** (The Multinational Investment Guarantee Agency: MIGA) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1988 ปัจจุบันมีสมาชิก 181 ประเทศ
5. **ศูนย์กลางระหว่างประเทศเพื่อยุติข้อพิพาทในการลงทุน** (The International Center for Settlement of Investment Disputes: ICSID) ก่อตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1966 ปัจจุบันมีสมาชิก 161 ประเทศ (The World Bank, 2016)

การกำเนิดธนาคารโลก

การก่อกำเนิดของธนาคารโลกนั้น เป็นผลต่อเนื่องจากวิกฤติเศรษฐกิจการเงินของโลกภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 (ค.ศ. 1914-1918) และความหวงใยต่อวิกฤติเศรษฐกิจการเงินที่จะติดตามมาหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 (สงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นระหว่างปี ค.ศ. 1939-1945) เหตุการณ์ที่ถือได้ว่าเป็นวิกฤติช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 นั้น ประกอบด้วย เรื่องใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิกฤติการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ
2. วิกฤติการณ์เงินเฟ้อ
3. วิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่

1. วิกฤติการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ

นับแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 ยุติลงในปี ค.ศ. 1918 (สงครามโลกครั้งที่ 1 อยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1914-1918) ปัญหาที่ติดตามมาภายหลังสงครามมีมากมายหลายประการ ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะประเด็นด้านเศรษฐกิจการเงินโดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจการเงินระหว่างประเทศ ดังนี้

1.1 ด้านการเงินระหว่างประเทศ พัฒนาการของระบบการเงินระหว่างประเทศนั้นสามารถสรุปเป็นรูปแบบใหญ่ ๆ ได้ดังต่อไปนี้

- 1.1.1 ระบบมาตรฐานทวิโลหะ (Bimetallism: Before 1875)
- 1.1.2 ระบบมาตรฐานทองคำ (Classical gold standard system: 1875-1914)
- 1.1.3 ระบบที่ใช้ในภาวะระหว่างสงคราม (Interwar period: 1915-1944)
- 1.1.4 ระบบกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (Bretton Woods system: 1945-1972)
- 1.1.5 ระบบลอยตัว (Flexible exchange rate regime: Since 1973)

ในที่นี้ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ที่จะอธิบายถึงพัฒนาการของระบบการเงินระหว่างประเทศ แต่ต้องการอธิบายถึงเฉพาะประเด็นวิกฤติการณ์ทางการเงินที่นำไปสู่การก่อตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ และธนาคารโลกเป็นประการสำคัญ กล่าวคือ ก่อนสงครามโลกครั้งที่สอง ระบบการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งหมายถึง บรรดา กฎ ระเบียบ กติกา ข้อตกลง และธรรมเนียมปฏิบัติเกี่ยว

กับกิจกรรมทางการเงิน รวมถึงความสัมพันธ์ทางการเงินระหว่างประเทศ ระบบที่ใช้กันในช่วงเวลาดังกล่าว ได้แก่ ระบบมาตรฐานทองคำ (Gold standard system) อันหมายถึงเป็นระบบที่มีทองคำเป็นรากฐานของการสร้างเงิน โดยระบบดังกล่าวต้องดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

1. เงื่อนไขและลักษณะสำคัญของระบบมาตรฐานทองคำ

1.1 ประเทศที่อยู่ในระบบนี้ต้องเทียบหน่วยเงินตราของตนไว้กับทองคำในสัดส่วนตายตัว เช่น ถ้าเรากำหนดให้ทองคำหนัก 1 กิโลกรัม มีมูลค่าเทียบเท่ากับเงินบาท 600,000 บาท จากกรณีดังกล่าว เมื่อประเทศของเราได้รับทองคำเพิ่มขึ้นทุก ๆ 1 กิโลกรัม ก็จะต้องเพิ่มจำนวนเงิน 600,000 บาท ต่อทองคำหนัก 1 กิโลกรัม เสมอไป ดังนั้นปริมาณเงินภายในประเทศจะแปรผันตามจำนวนทองคำที่ประเทศมีอยู่ในแต่ละช่วงเวลา

1.2 ประเทศที่อยู่ภายใต้ระบบนี้จะต้องอนุญาตให้มีการนำเข้าและส่งออกทองคำได้โดยเสรี

1.3 ประเทศที่อยู่ภายใต้ระบบนี้จะต้องกำหนดให้ราคาทองคำมีราคาคงที่ อันหมายถึงต้องกำหนดให้อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างทองคำกับเงินตราสกุลต่าง ๆ มีอัตราแลกเปลี่ยนที่คงที่

ระบบดังกล่าวข้างต้นถือกำเนิดตั้งแต่ปี ค.ศ. 1821 ในสหราชอาณาจักร แต่ได้มาแพร่หลายกันระหว่างปี ค.ศ. 1875-1914 กินเวลาราว 40 ปีเศษ และในช่วงดังกล่าว กรุงลอนดอนของสหราชอาณาจักรก็ได้ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเงินของโลกไปโดยปริยาย

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 1 ก่อตัวขึ้นในปี ค.ศ. 1914 และดำเนินต่อเนื่องไปถึงปี ค.ศ. 1918 ในช่วงเวลาดังกล่าวประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะบรรดาประเทศคู่สงครามต่างมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเกิดความยุ่งยากทางเศรษฐกิจภายในประเทศ อาทิ เช่น ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การว่างงาน มีอัตราสูง ภายใต้ภาวะดังกล่าว หากเกิดการสูญเสียทองคำออกนอกประเทศ และเป็นเหตุนำไปสู่การลดลงของปริมาณเงิน ภาวะดังกล่าวก็จะยิ่งซ้ำเติมให้ภาวะเศรษฐกิจที่เสื่อมถอยอยู่นั้นหนักหนายิ่งกว่าเดิม ดังนั้น เพื่อให้เกิดความอิสระในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในช่วงเวลาดังกล่าว ประเทศต่าง ๆ จึงเริ่มทยอยหนี้ออกจากระบบมาตรฐานทองคำ เช่น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี และรัสเซีย ได้ออกจากระบบดังกล่าว และนำระบบควบคุมห้ามส่งทองคำออกนอกประเทศมาใช้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ปี ค.ศ. 1914

การล่มสลายของระบบมาตรฐานทองคำนำมาสู่ภาวะความยุ่งยากในระบบการเงินระหว่างประเทศ ความไม่เสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยน จนนำไปสู่ภาวะที่เรียกว่า “วิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ” (International monetary crisis) ซึ่งหมายถึงสถานการณ์ที่ประกอบด้วยเหตุการณ์สำคัญ คือ

1. การเงินระหว่างประเทศดำเนินไปในภาวะที่ไร้กฎเกณฑ์ กติกา ที่เป็นบรรทัดฐานให้ยึดถือปฏิบัติ

2. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศตกอยู่ภายใต้ภาวะไร้เสถียรภาพ

3. ไม่มีองค์กรที่เป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือในการดำเนินนโยบายการเงินระหว่างประเทศ

การแข่งขันลดค่าเงินเพื่อหวังประโยชน์ด้านการค้าและดุลการชำระเงินระหว่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดภาวะวิกฤติการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ และดังกล่าว ได้กลายเป็นอุปสรรคอย่างสำคัญต่อการพัฒนาด้านการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (International economic transaction) อันได้แก่

1. การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ (การนำเข้า-การส่งออกสินค้าและบริการ)
2. การลงทุนระหว่างประเทศ
3. การโอนย้ายกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ระหว่างประเทศ

สภาวะวิกฤติดังกล่าวได้กลายเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และการเงินระหว่างประเทศ อันนำไปสู่การสูญเสียสันติสุขทางเศรษฐกิจและโอกาสในการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคต่าง ๆ ในตลาดโลกด้วยเหตุผล ดังต่อไปนี้

1. การขยายตัวและเติบโตทางการค้าระหว่างประเทศ เป็นการเปิดโอกาสให้เกิดการแข่งขันกันทำระหว่างประเทศ (International division of labor) ตามความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ (Comparative advantage) ซึ่งจะมีส่วนสนับสนุนให้เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ เติบโตขยายตัว สามารถดำรงการผลิตพัฒนาผลิตภาพของทรัพยากร (Increase productivity of resources) อันนำไปสู่การรักษาระดับการจ้างงานและรายได้แท้จริง (real income) ให้อยู่ในระดับสูง ดังนั้น การสะดุด หรือการชะงักงันด้านการค้าระหว่างประเทศจึงเป็นการทำลายโอกาสดังกล่าว

2. การมีปฏิสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยปกติมักก่อให้เกิดการถ่ายทอดด้านเทคโนโลยี อันจะนำไปสู่การยกระดับผลิตภาพของทรัพยากรของประเทศต่าง ๆ ให้สูงขึ้น ดังนั้น การสะดุดลงในความสัมพันธ์ดังกล่าว ก็เท่ากับทำลายโอกาสของการถ่ายทอดเรียนรู้เทคโนโลยีซึ่งกันและกัน และสูญเสียโอกาสของการพัฒนาคุณภาพทรัพยากรของแต่ละประเทศโดยปริยาย

3. การค้าระหว่างประเทศ เป็นการเปิดโอกาสให้พลเมืองในแต่ละประเทศมีทางเลือกในการอุปโภคบริโภค การสะดุดดังกล่าวเท่ากับทำลายทางเลือกเหล่านั้น ที่น่าจะทำให้สูญเสียความพึงพอใจและความสุขทางเศรษฐกิจ

4. โดยปกติ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจมักจะก่อให้เกิดสิ่งต่อเนื่อง เช่น ความรู้เกี่ยวกับทางการแพทย์ วิถีชีวิตที่ควรจะเป็น เช่น น้ำดื่มที่สะอาด บริการสาธารณสุข ภูมิปัญญา ความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน และบำบัดรักษาโรคร้ายไข้เจ็บต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น การสะดุดลงของความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจก็เท่ากับว่าสิ่งดี ๆ เหล่านี้ได้สะดุดลงด้วย

5. ประโยชน์อื่น ๆ อาทิ เช่น การอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข เพราะการมีกิจกรรมการเคลื่อนย้ายทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศนอกจากจะก่อประโยชน์ดังกล่าวไปข้างต้น ยังมักจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ด้านภาษา ประเพณี วัฒนธรรมซึ่งกันและกัน อันเป็นรากฐานนำไปสู่ความรู้สึกที่เป็นมิตร มีความไว้วางใจกัน และนำไปสู่การอยู่ร่วมกันโดยสันติสุข ลดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน เป็นต้น

2. วิกฤติภาวะเงินเฟ้อ

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 1 ยุติลงในปี ค.ศ. 1918 โดยฝ่ายเยอรมนีเป็นฝ่ายแพ้สงคราม หลังจากนั้น เยอรมนีมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก ทั้งเพื่อการเร่งรัดฟื้นฟูประเทศที่เสียหายจากสงคราม และเพื่อชำระหนี้ค่าปฏิกรรมสงครามให้กับสหราชอาณาจักร และฝรั่งเศส การพิมพ์ธนบัตรออกใช้จ่ายอย่างมากมายในครั้งนั้น ได้เป็นเหตุนำไปสู่การเกิดภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรงในประเทศที่เรียกกันว่า Hyperinflation อันหมายถึงภาวะเงินเฟ้อรุนแรง จากข้อมูลในตารางพบว่า ดัชนีราคาขายส่งในประเทศเยอรมนี ณ เดือนกรกฎาคม 1922 ซึ่งอยู่ ณ ระดับ 101 ได้ขยับตัวสูงขึ้นเป็น 23,900,000 ในเดือนกันยายนปีเดียวกัน นับเป็นภาวะเงินเฟ้อครั้งร้ายแรงในประวัติศาสตร์มนุษยชาติ

Date	German Wholesale Price Index (1913 = 1)
January 1913	1
January 1920	13
January 1921	14
January 1922	37
July 1922	101
January 1923	2,785
July 1923	74,800
August 1923	944,000
September 1923	23,900,000
October 1923	7,096,000,000
November 1923	750,000,000,000

ที่มา. จาก *Economics* (12 nd. ed.), โดย R. G. Lipsey, P. N. Conrant and C. T. S. Ragan, 1998, New York: Addison-Wesley.

3. วิกฤติเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (The Great Depression) หลังจากเกิดภาวะเงินเฟ้ออย่างรุนแรง (Hyperinflation) ในช่วงปี ค.ศ.1923 ช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่าง ๆ ก็ต้องดำเนินนโยบายเศรษฐกิจต่อสู้กับภาวะเงินเฟ้อ เหตุการณ์เลวร้ายนี้ผนวกเข้ากับภาวะความไม่มีเสถียรภาพของระบบอัตราแลกเปลี่ยนและความไม่มีระเบียบของระบบการเงินระหว่างประเทศ มีการแข่งขันกันลดค่าเงิน และการ

ใช้มาตรการปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศ การแข่งขันกันลดค่าเงิน และการใช้มาตรการปกป้องทางการค้าระหว่างประเทศดังกล่าวนั้น ในที่สุดก็เป็นต้นเหตุส่วนหนึ่งของความเลวร้ายทั้งหลายที่ก่อตัวสะสมกันมาตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 ก็ถึงจุดระเบิดขึ้นเป็นภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ (The Great Depression) โดยเริ่มต้นในวันที่ 29 ตุลาคม 1929 วันที่ดัชนีหุ้นอุตสาหกรรมดาวโจนส์ เริ่มตกเป็นวันแรก และต่อเนื่องมาอีกหลายปี

จากข้อมูลสถิติ ได้บันทึกไว้ว่า GDP ของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งอยู่ ณ ระดับ 791 พันล้าน US\$ ในปี ค.ศ. 1929 ได้ปรับตัวลดลงเหลือระดับ 577 พันล้าน US\$ ในปี ค.ศ. 1933 ขณะที่อัตราการว่างงานได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงเวลาเดียวกัน โดยอัตราการว่างงานขยายตัวจากร้อยละ 3.2 ในปี ค.ศ. 1929 ขยับขึ้นไปเป็นร้อยละ 24.9 ในปี ค.ศ. 1933 และภาวะวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำนั้น นอกจากจะเกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว ยังได้แพร่ขยายออกไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกอีกด้วย จนกลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจตกต่ำครั้งใหญ่ของโลก (The Great Depression)

ประสบการณ์วิกฤตเศรษฐกิจและการเงินระหว่างประเทศที่ได้สร้างความเสียหายให้กับประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม นำไปสู่แนวคิดที่ว่า **หากไม่มีการจัดระบบระหว่างประเทศ และระเบียบระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจและด้านการเงิน** เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง ภาวะวิกฤตที่เคยเกิดขึ้น หรือที่ยังดำรงอยู่ อาจทวีความรุนแรงขึ้น จากกระแสดังกล่าว ประเทศสหรัฐอเมริกาในฐานะผู้นำโลก (ฝ่ายพันธมิตร) ในขณะนั้น จึงได้เป็นตัวตั้งตัวตีในการจัดประชุมนานาชาติขึ้น ณ เมือง Bretton Woods ในมลรัฐ New Hampshire ระหว่างวันที่ 1-22 กรกฎาคม ค.ศ. 1944 โดยมีประเทศสมาชิกเข้าร่วมประชุม 44 ประเทศ ตามคำเชิญของประธานาธิบดี Franklin D. Roosevelt ทั้งนี้เพื่อขอความร่วมมือในการจัดระเบียบเศรษฐกิจและการเงินของโลก และที่ประชุม ณ ครั้งนั้น ได้มีมติให้จัดตั้งองค์การระหว่างประเทศขึ้นสองสถาบันคือ

1. IBRD: International Bank for Reconstruction and Development ซึ่งต่อมาได้พัฒนาขึ้นเป็นธนาคารโลก

2. IMF: International Monetary Fund.

การก่อกำเนิดขึ้นพร้อมกันของสถาบันทั้งสอง เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความพยายามที่จะก่อให้เกิดการจัดระเบียบเศรษฐกิจโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเงิน โดย IBRD เน้นในเรื่องการจัดหาเงินทุนเพื่อการฟื้นฟูประเทศ แก่ประเทศที่ประสบความเสียหายจากสงคราม รวมถึงการลงทุน และการพัฒนา ส่วนกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เน้นรับภาระหลักในด้านการจัดการ และจัดระเบียบการเงินระหว่างประเทศ

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund)

ความนำ

เมื่อกล่าวถึงกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ในอดีตก็คงเป็นที่รู้จักเฉพาะในคนบางกลุ่ม เช่น นักการเงินการธนาคาร นักวิชาการด้านเศรษฐศาสตร์การเงิน หรือในบรรดาผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับสถาบันดังกล่าว แต่หลังเกิดเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียในปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา เชื่อว่าชื่อ IMF (International Monetary Fund) นี้คงจะเป็นที่คุ้นเคยคนไทยและคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกพอสมควร ดังนั้น จึงน่าจะมาทำความเข้าใจสถาบันดังกล่าวในแง่มุมต่าง ๆ ให้ถี่ถ้วนขึ้น อย่างน้อยก็จะทำให้เรารู้จัก IMF (International Monetary Fund) ในอีกบางแง่มุม การรู้จัก IMF ในทุกแง่มุม ก็คงเป็นประโยชน์พอสมควรอย่างน้อยก็เป็นการประเทืองปัญญาตามกระแสโลกาภิวัตน์ในปัจจุบัน

1. มูลเหตุเบื้องหลังการก่อตั้ง

นับตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 ยุติลงในปี ค.ศ. 1918 (สงครามโลกครั้งที่ 1 อยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1914-1918) ปัญหาที่ติดตามมาภายหลังสงครามมีมากมายหลายประการ ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะประเด็นด้านเศรษฐกิจการเงิน โดยเฉพาะด้านการเงินระหว่างประเทศ

1.1 ด้านการเงินระหว่างประเทศ พัฒนาการของระบบการเงินระหว่างประเทศ สามารถสรุปเป็นรูปแบบใหญ่ ๆ ได้ 5 รูปแบบดังที่ได้กล่าวไว้ในหัวข้อที่ 3.(1) ของบทความนี้ ประเด็นปัญหาอยู่ตรงที่ว่า ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 1 คือในช่วงระหว่างปี ค.ศ. 1914-1918 บรรดาประเทศต่าง ๆ ที่เข้าสู่สงคราม ต่างมีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมาก และหลาย ๆ ประเทศไม่ได้มีทองคำในจำนวนที่มากเพียงพอต่อการที่จะมาหนุนหลังการออกธนบัตร ทำให้เกิดความไม่คล่องตัว เกิดความติดขัดหลายประเทศ โดยเฉพาะบรรดาประเทศสำคัญ ๆ เช่น สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมัน และรัสเซีย จึงได้ทยอยออกจากระบบดังกล่าว เพื่อให้เกิดความอิสระ เกิดความคล่องตัวในการดำเนินนโยบาย การทยอยออกจากระบบดังกล่าวเริ่มมาตั้งแต่ช่วงปลายปี ค.ศ. 1914 (Eun & Resnick, 1998) การหนีออกจากระบบมาตรฐานทองคำดังกล่าวนำไปสู่การล่มสลายของระบบมาตรฐานทองคำ (Gold Standard System) การล่มสลายดังกล่าว นำไปสู่การก่อให้เกิดภาวะวิกฤตการณ์ทางการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Crisis) ลักษณะสำคัญของสถานการณ์ดังกล่าวประกอบไปด้วยเหตุกาณ์เด่น ๆ อย่างน้อยใน 4 ด้านด้วยกัน

1.1.1 ประเทศต่าง ๆ แข่งกันลดค่าเงินเพื่อหวังประโยชน์ และเอาเปรียบประเทศอื่นในด้านการค้า และดุลการชำระเงิน

1.1.2 ระบบการเงินระหว่างประเทศ ดำเนินไปอย่างสับสนวุ่นวาย เนื่องจากไม่มีองค์การระหว่างประเทศที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงและประสานความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ

1.1.3 อัตราแลกเปลี่ยนตกอยู่ในภาวะไร้เสถียรภาพ เป็นอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุน

1.1.4 สภาพของการเงินระหว่างประเทศตกอยู่ในภาวะไม่มีบรรทัดฐาน ไม่มีกฎเกณฑ์ ไม่มีกติกา ที่เป็นมาตรฐานให้ประเทศต่าง ๆ ยึดถือปฏิบัติ

สถานการณ์ความวุ่นวายทางการเงินระหว่างประเทศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวได้กลายเป็นข้อจำกัดและเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ การลงทุนระหว่างประเทศ รวมตลอดถึงการโอนย้ายกรรมสิทธิ์ในสินทรัพย์ระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

สถานการณ์ดังกล่าวข้างต้นในหัวข้อที่ 4. เป็นมูลเหตุสำคัญที่ทำให้กลุ่มประเทศพันธมิตรต่างพยายามแสวงหาหนทางความร่วมมือ เพื่อขจัดและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จนในที่สุด ที่ประชุมของกลุ่มประเทศพันธมิตร 44 ประเทศ จึงมีมติให้จัดตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ต่อจากนั้น ได้มีการมอบหมายให้ดำเนินการร่างสนธิสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ เมื่อคณะกรรมการผู้ยกร่าง ได้ร่างข้อตกลงขึ้นมาเป็นที่เรียบร้อย และได้เสนอให้ประเทศสมาชิกให้สัตยาบันรับรองร่างสนธิสัญญาดังกล่าว ประเทศสมาชิกได้ให้สัตยาบันรับรองด้วยคะแนนเสียงที่ครบถ้วนเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม ค.ศ. 1945 เหตุการณ์นั้นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งสถาบันดังกล่าวอย่างเป็นทางการ และเริ่มดำเนินการในปี ค.ศ. 1946 จนถึงปัจจุบัน (กรกฎาคม 2559) มีสมาชิก 189 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี ประเทศสหรัฐอเมริกา และมีฐานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ สังกัดกับคณะมนตรีเศรษฐกิจขององค์การสหประชาชาติ

ในมาตราที่ 1 ของสนธิสัญญาว่าด้วยการก่อตั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (Articles of Agreement) ได้ระบุถึงวัตถุประสงค์ของการก่อตั้งองค์การดังกล่าวไว้ดังนี้ (IMF, 2016)

1. เพื่อสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางด้านการเงินระหว่างประเทศ โดยผ่านสถาบันที่แน่นอน และเพื่อเป็นเวทีในการปรึกษาหารือ การร่วมมือ แก้ไขปัญหาการเงินระหว่างประเทศ
2. เพื่อสนับสนุนให้เกิดการขยายตัวและเติบโตอย่างสมดุลในด้านการค้าระหว่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานและรักษาระดับรายได้แท้จริงในหมู่ประเทศสมาชิกให้อยู่ในระดับสูง รวมถึงการก่อให้เกิดการพัฒนายกระดับคุณภาพของทรัพยากร (Productivity of Resources) ของประเทศสมาชิก
3. ส่งเสริมให้เกิดเสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และป้องกันการแข่งขันกันลดค่าเงิน เพื่อซึ่งความได้เปรียบทางการค้าระหว่างประเทศ รวมตลอดถึงการรักษาระเบียวินัยด้านอัตราแลกเปลี่ยนในหมู่ประเทศสมาชิก
4. ช่วยสร้างระบบการชำระเงินในหมู่ประเทศสมาชิกให้เป็นไปอย่างมีระเบียบและจัดการควบคุมปริวรรตเงินตราเกี่ยวกับรายการในบัญชีเดินสะพัด ซึ่งเป็นตัวอุปสรรคต่อความเติบโตทางการค้าระหว่างประเทศ
5. ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่มีปัญหาดุลการชำระเงินขาดดุล โดยการให้การกู้ยืมเพื่อ

ชดเชยการขาดดุล โดยประเทศสมาชิกไม่ต้องใช้มาตรการที่เป็นอันตรายต่อความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจของประเทศนั้นเอง หรือต่อประชาคมโลก

6. ดำเนินการเพื่อลดความไม่สมดุลในดุลการชำระเงินระหว่างประเทศในหมู่ประเทศสมาชิก

6. บทบาทของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

คำว่า บทบาทในภาษาการแสดง หมายถึง การทำตามบท ดังนั้น หากนำนัยดังกล่าวมาใช้ บทบาทของกองทุนการเงินระหว่างประเทศก็เช่นกันจะหมายถึงสิ่งที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศได้กระทำได้ตามบทบาทหน้าที่ ซึ่งถูกกำหนดไว้ในสนธิสัญญา (Articles of Agreement) อันประกอบด้วย

1. สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ
2. ส่งเสริมให้เกิดความเติบโตอย่างสมดุลในด้านการค้าระหว่างประเทศ
3. สนับสนุนเสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยน
4. ให้ความช่วยเหลือการก่อตั้งระบบชำระเงินหลายฝ่าย

5. ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่ประเทศสมาชิกที่ประสบปัญหาการขาดดุลการชำระเงิน กล่าวโดยทั่วไป กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) ต้องรับผิดชอบต่อเสถียรภาพของการเงินระหว่างประเทศและระบบการเงินระหว่างประเทศ ระบบการชำระเงินระหว่างประเทศและอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศ นอกจากนี้กองทุนยังต้องคอยดูแลให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและป้องกันการเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจและขจัดความยากจนซึ่งสรุปได้เป็นสามภารกิจหลักคือ

1. หน้าที่ในการควบคุม ดูแลระบบการเงิน
2. หน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค วิชาการ
3. หน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือทางการเงินด้วยการปล่อยกู้ให้กับประเทศสมาชิก

นอกจากหน้าที่หลักสามประการข้างต้น กองทุนการเงินระหว่างประเทศ ยังมีหน้าที่ทั่วไปที่ต้องติดตามภาวะเศรษฐกิจ สถานการณ์เศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ดังนี้

หน้าที่ในการเป็นผู้ติดตามภาวะเศรษฐกิจ (Surveillance) หรือ หน้าที่ในการควบคุมดูแลระบบการเงิน เป็นการทำหน้าที่ในการติดตามสถานะและบอกกล่าวให้ข้อเสนอแนะนโยบายแก่ประเทศสมาชิก โดยปกติทั่วไปจะมีปีละหนึ่งครั้ง โดย IMF (International Monetary Fund) จะนำการประเมินสถานการณ์เศรษฐกิจแบบเจาะลึกไปใช้ในประเทศสมาชิก เพื่อประเมินสถานะทางเศรษฐกิจ โดยปรึกษาหารือกับผู้รับผิดชอบของประเทศสมาชิก นโยบายหลัก ๆ เน้นที่จะนำไปสู่ความมีเสถียรภาพในอัตราแลกเปลี่ยน (Stable Exchange Rate) ความเติบโตและความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ IMF (International Monetary Fund) ยังจะใช้ข้อมูลที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างข้อมูลที่ได้จากการให้คำปรึกษาของนักวิชาการแต่ละบุคคลกับข้อมูลที่ได้จากการประเมิน โอกาส และการพัฒนาทั้งในระดับโลก และภูมิภาค

การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิค วิชาการ(Technical Assistance) การให้ความช่วยเหลือด้านนี้ได้แก่ ด้านการให้การฝึกฝนอบรมแก่บุคลากรของประเทศสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่จะให้การอบรมโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย จุดประสงค์ข้อนี้คือ ต้องการสร้างความเข้มแข็งให้กับประเทศสมาชิกเพื่อที่จะมีความสามารถในการกำหนดนโยบายและติดตามประเมินผลของนโยบายได้อย่างมีประสิทธิภาพ การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคนี้ ครอบคลุมในหลายด้านด้วยกัน เช่น นโยบายการคลัง นโยบายการเงิน และนโยบายอัตราแลกเปลี่ยน การธนาคาร และการควบคุมดูแลระบบการเงิน กฎระเบียบต่าง ๆ ข้อมูลสถิติ

การให้ความช่วยเหลือด้านการเงินด้วยการปล่อยกู้ให้กับประเทศสมาชิก และลดความยากจน (Reduce Poverty) เป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่ขาดดุลการชำระเงินเพื่อไปชดเชยและบรรเทาปัญหาดังกล่าว ในการขอความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกที่ขาดดุลการชำระเงินเพื่อไปชดเชยและบรรเทาปัญหาดังกล่าว ในการขอความช่วยเหลือในกรณีนี้ รายละเอียดของนโยบายที่ต้องการให้ IMF (International Monetary Fund) ช่วยเหลือนั้น จะถูกกำหนดและยกร่างโดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบด้านการเงินของประเทศสมาชิคนั้น โดยจะเป็นการดำเนินนโยบายร่วมมือกันแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นการลี้ระหว่างผู้รับผิดชอบของประเทศนั้นกับทาง IMF (International Monetary Fund) ต่อจากนั้นการให้ความช่วยเหลือก็จะดำเนินไปภายใต้เงื่อนไขและการติดตามประเมินผลบนเงื่อนไขที่มีประสิทธิภาพของโครงการ นอกจากหน้าที่ดังกล่าวแล้ว IMF (International Monetary Fund) ยังได้ดำเนินการในด้านการลดความยากจนในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ทั้งโดย IMF เอง และความร่วมมือกับธนาคารโลกและองค์กรอื่น ๆ

ในด้านที่เกี่ยวกับการลดความยากจนนี้ IMF (International Monetary Fund) ได้จัดให้มีการให้ความช่วยเหลือด้านการเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น PRGF (Poverty Reduction and Growth Facility) และ HIPC (Heavily Indebted Poor Countries)

ในกลุ่มประเทศยากจนมาก (Most Low-Income Countries) การให้การสนับสนุนในด้านนี้ยังมีลักษณะเฉพาะลงไปอีกคือ โครงการ PRSG (Poverty Reduction Strategy Papers) โดยเจ้าหน้าที่ของประเทศสมาชิกที่จะขอความช่วยเหลือผ่านช่องทางนี้ จะต้องจัดเตรียมเอกสารที่ผ่านความเห็นชอบของพลเมืองประเทศนั้น และองค์กรพัฒนาที่เป็นพันธมิตรจากภายนอก โดยจะต้องสามารถอธิบายถึงสถานะเศรษฐกิจโดยรวม โครงสร้างเศรษฐกิจสังคม กรอบนโยบายสังคมที่จะนำไปสู่การสนับสนุนให้เกิดความเติบโตทางเศรษฐกิจและลดความยากจนของประเทศ

7. องค์กรการค้าโลก (WTO: World Trade Organization)

นอกเหนือจากปัญหาด้านการฟื้นฟู การลงทุนการพัฒนา และการเงินระหว่างประเทศ จนนำไปสู่การก่อตั้งสถาบัน IBRD และ IMF ดังกล่าวข้างต้นแล้ว อีกปัญหาหนึ่งซึ่งเป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ดังที่เป็นมาในช่วงทศวรรษ 1920 และ 1930 ก็คือ ปัญหาการกีดกันทางการค้า จนนำไปสู่สงครามพิภพอัตราศุลกากร (Tariff Wars) เนื่องจากแต่ละประเทศต่างก็ต้องการปกป้องอุตสาหกรรม

ภายในประเทศตน จึงใช้อัตราภาษีเป็นเครื่องมือในการสกัดการนำเข้า ความพยายามแก้ไขปัญหานี้ นำไปสู่การจัดตั้งเวทีการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ที่เรียกว่า “ข้อตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากร และการค้า (General Agreement on Tariff and Trade: GATT) ในปี ค.ศ. 1947 เวทีเจรจาดังกล่าว ได้เกิดขึ้น หลายรอบต่อเนื่องกันมา โดยมีรอบสำคัญ คือ

1. Kennedy Round ในปี ค.ศ. 1967
2. Tokyo Round ในปี ค.ศ. 1979
3. Uruguay Round ในปี ค.ศ. 1994

ท้ายสุดของการเจรจารอบ Uruguay ในปี ค.ศ. 1994 ก็บรรลุข้อตกลงในความร่วมมือจนนำไปสู่การก่อตั้งองค์การการการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ในวันที่ 1 มกราคม 1995 ปัจจุบัน (ณ เดือนกรกฎาคม 2559) มีสมาชิกทั้งหมด 163 ประเทศ ประเทศไทยเป็นสมาชิกก่อตั้งองค์การการค้าโลกลำดับที่ 59 โดยเข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2537 โดยมีสถานะเป็นองค์การระหว่างประเทศ (International Organization) ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการค้าระหว่างประเทศในระดับพหุภาคีทำหน้าที่เป็นเวทีให้กับการเจรจาการค้าระหว่างประเทศเพื่อลดอุปสรรคและข้อกีดกันต่าง ๆ ทางการค้าระหว่างประเทศ สนับสนุนให้จัดทำกฎระเบียบที่เอื้ออำนวยให้การค้าของโลกมีความเสรีมากยิ่งขึ้น บนพื้นฐานของการแข่งขันกันอย่างเท่าเทียม อีกทั้งยังเป็นเวทีให้กับการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกขององค์การ เป็นเวทีให้เกิดการตรวจสอบและทบทวนนโยบายการค้าของบรรดาประเทศสมาชิก

หลักการสำคัญขององค์การการค้าโลก

ในเอกสารแนะนำองค์การการค้าโลกของคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก (คตท.) ได้สรุปหลักการสำคัญขององค์การการค้าโลกในส่วนที่เป็นภารกิจหลัก (WTO's Main Activity) ไว้ว่า (คตท., 2559)

1. กำหนดให้ใช้มาตรการทางการค้าระหว่างประเทศแบบที่ไม่มีการเลือกปฏิบัติ (Non Discrimination) ซึ่งหมายถึงการปฏิบัติต่อสินค้าจากประเทศสมาชิกอย่างเท่าเทียมกัน (Most-favored Nation Treatment : MFN) คือแต่ละประเทศเรียกเก็บภาษีศุลกากรหรือเก็บค่าธรรมเนียมในการนำเข้าจากประเทศสมาชิกทุกประเทศในอัตราเดียวกัน และอีกด้านหนึ่งให้ปฏิบัติกับสินค้านำเข้าโดยเท่าเทียมกับสินค้าภายในประเทศ (National Treatment) หมายความว่าเมื่อสินค้าจากประเทศอื่นผ่านพรมแดนเข้ามาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องได้รับการปฏิบัติเช่นเดียวกับสินค้าที่ผลิตในประเทศไม่ว่าจะเรื่องการจัดเก็บภาษีภายใน หรือการกำหนดระเบียบต่าง ๆ

2. การกำหนดและบังคับใช้มาตรการทางการค้าต้องมีความโปร่งใส (Transparency) โดยประเทศสมาชิกต้องจัดพิมพ์เผยแพร่กฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับมาตรการทางการค้าต่อสาธารณชน และแจ้งให้ประเทศสมาชิกอื่นทราบ และให้แจ้ง หรือ ชี้แจงข้อเท็จจริงต่าง ๆ ให้ประเทศสมาชิกอื่นได้ทราบในทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบหรือมาตรการทางการค้า เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่บรรดาผู้ประกอบการค้าระหว่างประเทศ

3. คุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศด้วยภาษีศุลกากรเท่านั้น (Tariff-only protection) ห้ามใช้มาตรการจำกัดการนำเข้าและส่งออกทุกชนิด ยกเว้นในกรณีสินค้าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและชีวิตของมนุษย์ พืช และสัตว์ หรือเพื่อความมั่นคงของประเทศ หรือในกรณีขอใช้มาตรการคุ้มครองชั่วคราว ตามความจำเป็น และฉุกเฉิน (Necessary Exception and Emergency Action) ที่เป็นไปตามข้อปฏิบัติของ WTO

4. ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม (Fair Competition) WTO ห้ามประเทศสมาชิกอุดหนุนการผลิตเพื่อส่งออกจนก่อให้เกิดการบิดเบือนกลไกตลาด การเก็บภาษีเพื่อตอบโต้การทุ่มตลาด (Antidumping) และการอุดหนุนการผลิตจากสินค้านำเข้าจะทำได้ต่อเมื่อได้มีการไต่สวนตามกฎหมายเกณฑ์ของ WTO แล้วพบว่าอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นประเทศผู้ส่งออก มีการทุ่มตลาดหรือให้การสนับสนุนจริง และสิ่งดังกล่าวก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมภายในของประเทศนั้น

5. ให้มีการรวมกลุ่มการค้าเพื่อลดภาษีระหว่างกันได้หากมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายการค้า แต่มีเงื่อนไขว่า การรวมกลุ่มต้องไม่มีจุดประสงค์เพื่อกีดกันการนำเข้าสินค้าจากประเทศนอกกลุ่ม (No Trade Block) และเมื่อรวมกลุ่มแล้วต้องไม่กระทบต่อผลประโยชน์เดิมของประเทศนอกกลุ่ม

6. มีกระบวนการยุติข้อพิพาททางการค้าให้คู่กรณี (Trade Dispute Settlement Mechanism) เมื่อมีกรณีขัดแย้งทางการค้า ให้ทำการหารือกันเพื่อหาข้อยุติ หากแก้ปัญหาไม่ได้ ให้ใช้กระบวนการของ WTO เพื่อยุติข้อพิพาท โดยยื่นเรื่องต่อองค์กรระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Buddy : DSB) เพื่อจัดตั้งคณะลูกขุนขึ้นมาพิจารณาข้อพิพาทดังกล่าว และส่งผลการพิจารณาของคณะลูกขุนให้ประเทศสมาชิกอื่นร่วมกันพิจารณาเพื่อบังคับให้เป็นไปตามผลการพิจารณาของคณะลูกขุน หากไม่ทำตามผลการตัดสิน ให้ประเทศผู้เสียหายทำการตอบโต้ทางการค้าได้

7. ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามพันธกรณี (Special and Differential Treatment for LDC's) โดยผ่อนผันให้ประเทศกำลังพัฒนาจำกัดการนำเข้าได้ หากการกระทำดังกล่าวมีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจ และเพื่อการรักษาเสถียรภาพของดุลการชำระเงิน และเปิดช่องให้บรรดาประเทศพัฒนาแล้วสามารถให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) แก่บรรดาประเทศกำลังพัฒนา แม้ว่าเรื่องดังกล่าวจะขัดกับหลัก MFN ก็ตาม ทั้งนี้ประเทศพัฒนาแล้วจะต้องกระทำเรื่องดังกล่าวโดยไม่หวัง หรือเรียกร้องสิ่งตอบแทน แลกกับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (GSP) ดังกล่าว

เอกสารอ้างอิง

คิม ไชยแสนสุข. (2549). กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund). *วารสารรามคำแหง*, 23(2), 1-12.

คิม ไชยแสนสุข. (2527). *สถาบันการเงินระหว่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- คณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก. (2016). *หลักการสำคัญขององค์การการค้าโลก*. ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2559 จาก <http://www.thaiwto.com/about%20wto%203.html>
- Eun, C. S. & Resnick, B. G. (1998). *International financial management*. Boston: Irwin McGraw-Hill.
- International Monetary Fund. (2016). *Article of agreement of the international monetary fund*. ค้นเมื่อ 1 เมษายน 2559, จาก <https://www.imf.org/external/pubs/ft/aa/>
- Lipsey, R. G., Conrant, P. N., & Ragan, C. T. S. (1998). *Economics* (12nd ed.). New York: Addison-Wesley.
- The World Bank. (2016). *The World Bank Group, History*. ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2559, จาก <http://www.worldbank.org/en/about/history>
- World Trade Organization. (2016). *About WTO*. ค้นเมื่อ 19 กรกฎาคม 2559, จาก https://www.wto.org/english/thewto_e/whatis_e/tif_e/org6_e.htm